

GENDER+ Χάρτης Ισότητας Φύλου

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Erasmus+/Grant Agreement 2018-1-UK01-KA202-048039

Gender + Χάρτης Ισότητας Φύλου

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός ΕΕΚ είναι ένα ανεκτικό, χωρίς αποκλεισμούς και δεκτικό περιβάλλον στο οποίο αναγνωρίζεται, προστατεύεται και υποστηρίζεται η ταυτότητα φύλου των μαθητών. Όλοι οι μαθητές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν και να εκφράζουν αυθεντικά το φύλο τους. Είναι ένας τόπος όπου:

- Όλα τα μέλη (δάσκαλοι, γονείς, προσωπικό, κλπ.) σέβονται ο ένας τον άλλο και μαθαίνουν να εργάζονται μαζί ανεξάρτητα από τις διαφορές τους
- Ο καθένας διδάσκεται πώς να αναγνωρίζει και να αντιστέκεται στα στερεότυπα, να μην ανέχεται την κακομεταχείριση (διακρίσεις, στερεότυπα, πειράγματα, εκφοβισμό, παρενόχληση) με βάση την έκφραση ή ταυτότητα του φύλου και να προστατεύει τους μαθητές, τους γονείς, τους δασκάλους και το υπόλοιπο προσωπικό από τις διακρίσεις λόγω φύλου
- Προωθητική εκπαίδευση και κατάρτιση προσφέρεται στους μαθητές και το προσωπικό για να τους βοηθήσει να κατανοήσουν πλήρως την ποικιλομορφία των φύλων. Αυτό παρέχει στους μαθητές την ευκαιρία να εξερευνήσουν ένα ευρύτερο φάσμα ενδιαφερόντων και ιδεών και να ανακαλύψουν νέα ταλέντα, ευκαιρίες κατάρτισης και επιλογές σταδιοδρομίας
- Οι ποικίλες αναπαραστάσεις του φύλου αντικατοπτρίζονται στις διαρθρωτικές και διαπροσωπικές πτυχές της οργάνωσης της ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών, των προγραμμάτων διδασκαλίας, των εγκαταστάσεων και της φόρμας υποβολής αιτήσεων για εισδοχή.

2

Η δημιουργία ενός οργανισμού επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που αναγνωρίζει και επιβεβαιώνει τη διαφορετικότητα των φύλων απαιτεί μια στοχευμένη στρατηγική, η οποία βασίζεται σε πολλά βασικά στοιχεία.

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (gender positive VET) υποστηρίζει συγκεκριμένες διαρθρωτικές προσεγγίσεις (πολιτικές, διαδικασίες κλπ.) που αποδεικνύουν τη δέσμευσή του να αναγνωρίσει και να τιμήσει την ποικιλομορφία των φύλων σε όλους τους μαθητές.

Γενικές πολιτικές

Οι θετικοί ως προς το φύλο οργανισμοί ΕΕΚ:

- Αναπτύσσουν πολιτικές/ διοικητικούς κανονισμούς που δίνουν έμφαση στο φύλο ως περιοχή πολυμορφίας που προστατεύεται και υποστηρίζεται από τον οργανισμό εκπαίδευσης
- Εξασφαλίζουν μηχανισμούς που εγγυώνται ότι οι δομές που εκπροσωπούν τους μαθητές συμπεριλαμβάνουν όλους τους μαθητές, ανεξάρτητα από το φύλο, την ηλικία, τη φυλή, την εθνότητα ή την προέλευσή τους, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις τους, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή την έκφραση φύλου

- Χρησιμοποιούν συστήματα πληροφόρησης μαθητών τα οποία επιτρέπουν στις οικογένειες να καθορίσουν την ταυτότητα φύλου του μαθητή, το προτιμώμενο όνομα και τις αντωνυμίες του
- Προσδιορίζουν τα μέλη του προσωπικού που λειτουργούν ως οδηγοί γύρω από την εργασία ή τα ζητήματα της διαφορετικότητας των φύλων (ΙΟ3 Πρωταθλητής στην Ισότητα του Φύλου)
- Έχουν τουαλέτες/ εγκαταστάσεις ουδέτερης φύσης που παρέχουν επιλογές για ιδιωτικότητα χωρίς να στιγματίζουν τους μαθητές
- Έχουν άμεσα διαθέσιμα γραπτά υλικά και πληροφορίες σχετικά με την ποικιλομορφία των φύλων
- Έχουν λογότυπα/ εικόνες που προωθούν τη διαφορετικότητα των φύλων
- Παρέχουν ευκαιρίες σε όλους τους μαθητές να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις πολιτικές που τους επηρεάζουν

Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:

- Παρέχει ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και σταδιοδρομίας σε όλους τους μαθητές, ανεξαρτήτως της ταυτότητας του φύλου τους
- Τα προγράμματα σπουδών και κατάρτισης είναι απαλλαγμένα από στερεότυπα φύλου και διακρίσεις που βασίζονται σε παραδοσιακούς δυαδικούς ρόλους (για παράδειγμα: τυπικές θέσεις εργασίας ή μοντέλα «ανδρών/ γυναικών»)
- Δημιουργεί μια κουλτούρα υποστήριξης ώστε να ακουστούν οι φωνές των μαθητών, να γίνουν σεβαστά τα ταλέντα, τα ενδιαφέροντά τους και οι προσδοκίες σταδιοδρομίας τους, να υποστηριχθούν επαρκώς οι ανάγκες κατάρτισης και ανάπτυξής τους και να εκτιμηθεί η εργασία τους

3

Εκπαίδευση προσωπικού και προσωπική ανάπτυξη

- Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης οργανώνει συστηματική κατάρτιση του προσωπικού, η οποία αξιοποιεί την ικανότητα των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού (διοικητικό προσωπικό, σύμβουλοι, βοηθοί, οδηγοί λεωφορείων, καφετέρια κλπ.) να εκτιμήσει την ποικιλομορφία των φύλων όλων των μαθητών. Η κατάρτιση θα πρέπει να βελτιώσει την κατανόηση της διαφορετικότητας των φύλων, της πολυπλοκότητας του φύλου καθώς και συγκεκριμένες μεθόδους για να σταματήσει η παρενόχληση και ο εκφοβισμός με βάση το φύλο, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων όπως το βιολογικό φύλο, η ταυτότητα φύλου, η έκφραση φύλου, η ποικιλομορφία των φύλων κλπ)
- Οι σύμβουλοι / ψυχολόγοι που συνεργάζονται με τον οργανισμό θα πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι στο θέμα της διαφορετικότητας των φύλων και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές και τις οικογένειές τους σε αυτά τα θέματα

Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Κατάρτισης

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης χρησιμοποιεί προσεγγίσεις διδασκαλίας και κατάρτισης οι οποίες ενθαρρύνουν την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση του φύλου. Είτε μεμονωμένα είτε ενσωματωμένες σε άλλες πτυχές των μαθημάτων, αυτές οι προσεγγίσεις είναι ο πιο άμεσος τρόπος θετικής επιρροής στους μαθητές:

- Χρησιμοποιεί ένα πρόγραμμα μαθημάτων που βοηθά τους μαθητές να βλέπουν, να εκτιμούν, να υποστηρίζουν και να κατανοούν το ένα το άλλο ως άτομα
- Χρησιμοποιεί ένα πρόγραμμα μαθημάτων που βοηθά τους μαθητές να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν τα στερεότυπα φύλου και τα όρια, όπως η εξέταση της λαϊκής κουλτούρας, της διαφήμισης, των εικόνων ή των παιχνιδιών για τους νεότερους μαθητές κλπ.
- Ενσωματώνει τα θέματα φύλου σε όλες τις πτυχές του προγράμματος σπουδών και προσκαλεί ομιλητές που εργάζονται για περισσότερη ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, το δίκαιο ή άλλους τομείς
- Χρησιμοποιεί βίντεο, βιβλία ή άλλα μέσα που παρουσιάζουν εναλλακτικές ιδέες για το φύλο και προωθούν τη συζήτηση
- Αναθέτει έργα και εργασίες που περιλαμβάνουν θέματα ή ειδήσεις σχετικά με το φύλο
- Δημιουργεί ένα περιβάλλον στο οποίο οι μαθητές μπορούν να εκφράζουν τη δική τους αντίληψη και τις πεποιθήσεις τους για το φύλο
- Επανεξετάζει και να ενημερώνει περιοδικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχέση με τις ανάγκες των μαθητών και των εκπαιδευτικών και αξιοποιούν την εμπειρία των μη κυβερνητικών οργανώσεων
- Παρέχει μοντέλα ρόλων μέσω βιβλίων - βιογραφιών ή φανταστικών - που παρουσιάζουν ένα ευρύ φάσμα επαγγελμάτων και επιτευγμάτων για όλα τα φύλα

Επικοινωνία

Η διαπροσωπική επικοινωνία ενισχύει τη δέσμευση του οργανισμού ΕΕΚ στη συμπερίληψη των φύλων.

Σε έναν θετικό ως προς το φύλο οργανισμό ΕΕΚ, οι εκπαιδευτικοί:

- Αναγνωρίζουν την ποικιλομορφία των φύλων σε όλους τους μαθητές
- Τιμούν το όνομα και τις ανωνυμίες που χρησιμοποιεί ο κάθε μαθητής, διασφαλίζουν ότι καταβάλλονται όλες οι προσπάθειες ώστε οι άλλοι (συμμαθητές και λοιπό προσωπικό) να σεβαστούν και να χρησιμοποιήσουν τις προτιμώμενες ανωνυμίες και να γνωρίζουν ότι κάθε μαθητής μπορεί να έχει προτιμώμενο όνομα και ιδιότητα διαφορετική από αυτή που αναφέρεται στα αρχεία του.
- Χρησιμοποιούν γλώσσα που περιλαμβάνει όλες τις κοινότητες και δεν ενισχύει τα παραδοσιακά (δυσδικά) στερεότυπα φύλου σχετικά με τους μαθητές ή τους εκπαιδευόμενους
- Αμφισβητούν τις περιορισμένες απεικονίσεις του φύλου και εξομαλύνει την ποικιλομορφία των φύλων
- Υποστηρίζουν διαδικασίες αναστοχασμού πάνω στο φύλο
- Διδάσκουν τη συμπάθεια και το σεβασμό
- Αναπτύσσουν μηνύματα στην τάξη που τονίζουν ότι «όλοι οι μαθητές μπορούν ...»
- Ομαδοποιούν τους μαθητές με τρόπους που δεν βασίζονται σε ομάδες φύλου: ανά θρανίο, αλφαβητικά, με βάση το χρώμα των ρούχων τους κλπ.
- Ενημερώνουν τους μαθητές ότι οι δυνάμεις τους αναγνωρίζονται και ότι οι μοναδικές τους ιδιότητες εκτιμώνται
- Ενθαρρύνουν τους μαθητές να βρουν δραστηριότητες που τους αρέσουν και που σέβονται τις προτιμήσεις τους. Αυτό βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν κοινωνικές δεξιότητες.

Επικοινωνία με τους γονείς

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

- Υποστηρίζει τις οικογένειες των μαθητών που διερωτώνται για το φύλο τους. Βοηθούν τους γονείς/ κηδεμόνες να δουν τα δυνατά σημεία του παιδιού τους - ακαδημαϊκά, καλλιτεχνικά, αθλητικά ή διαπροσωπικά
- Διοργανώνει εκδηλώσεις για τους γονείς και τους κηδεμόνες για να τους βοηθήσει να κατανοήσουν τη σημασία και την πολυπλοκότητα της ταυτότητας φύλου
- Μοιράζεται με τις οικογένειες τρόπους για να ενθαρρύνουν τα παιδιά να μιλήσουν για το φύλο, χωρίς αποκλεισμούς και ανάλογα με την ηλικία τους

Αρχεία των Μαθητών και Συστήματα Πληροφοριών των Μαθητών

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:

- Αναθεωρεί τις φόρμες γονέων/ κηδεμόνων που τους επιτρέπουν να προσδιορίσουν τη σχέση τους με τον μαθητή ανεξάρτητα από το φύλο
- Επιτρέπει στις οικογένειες να καθορίσουν την ταυτότητα φύλου ενός μαθητή, το προτιμώμενο όνομα και την ανωνυμία του και διασφαλίζει ότι αυτό αντικατοπτρίζεται σε όλα τα αρχεία - τα αρχεία παρουσίας, τη λίστα τάξεων κ.λπ.
- Εξασφαλίζει την ιδιωτικότητα για τους τρανσέξουαλ μαθητές. Αποσαφηνίζει ποιος έχει πρόσβαση σε αρχεία

Πρόσβαση σε πληροφορίες

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:

- Παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες και υποστήριξη σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και μη διδακτικό προσωπικό σε θέματα που σχετίζονται με την ταυτότητα φύλου και την έκφραση του φύλου, συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής σχετικών υλικών στη βιβλιοθήκη του εκπαιδευτικού ιδρύματος, της πρόσβασης σε ψυχολογική υποστήριξη από ειδικό, της πρόσβασης σε ηλεκτρονικά και έντυπα υλικά κ.λπ.
- Παρέχει υποστήριξη σε αυτο-οργανωμένες ομάδες, όπως συλλόγους και ομάδες συμφερόντων ατόμων από μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών LGBTQI+, των εκπαιδευτικών, του μη διδακτικού προσωπικού και των γονέων
- Εξασφαλίζει την πρόσβαση σε ένα συγκεκριμένο άτομο σε κάθε οργανισμό ΕΕΚ που θα συμβουλευεί τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και το μη διδακτικό προσωπικό σε θέματα που σχετίζονται με τις μειονότητες και ειδικότερα τα άτομα LGBTQI+ (ΙΟ3 Πρωταθλητής Φύλου), επίσης μέσω εργαλείων που παρέχουν εμπιστευτικότητα και ανωνυμία, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
- Συνεργάζεται με μαθητές, καθηγητές και γονείς στην υλοποίηση έργων και πρωτοβουλιών που περιλαμβάνουν δραστηριότητες στις οποίες η διοίκηση στερείται ικανότητας ή εμπειρογνωμοσύνης
- Εγγυάται ότι οι μαθητές όλων των ηλικιών λαμβάνουν ολοκληρωμένη εκπαίδευση σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματά τους, την ισότητα, τη διακριτική μεταχείριση και τις αρχές μιας δημοκρατικής κοινωνίας
- Παρέχει πρόσβαση σε υλικά που εκπαιδεύουν τους μαθητές σχετικά με την ταυτότητα φύλου και την έκφραση φύλου με αξιόπιστο και εποικοδομητικό τρόπο
- Τοποθετεί υλικό πληροφόρησης σε δημόσια ορατές και προσιτές τοποθεσίες, όπως εκδηλώσεις, υπηρεσίες υγείας ή κοινωνικές υπηρεσίες, με τη μορφή φυλλαδίων, αφισών και άλλων υλικών

Αντιμετωπίζοντας τον Σχολικό Εκφοβισμό

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:

- Εφαρμόζει πολιτικές και στρατηγικές αντιμετώπισης του εκφοβισμού που σχετίζονται με την ταυτότητα φύλου και την έκφραση του φύλου ως προστατευμένα χαρακτηριστικά, καθώς και την προετοιμασία των εκπαιδευτικών και της διοίκησης του οργανισμού ΕΕΚ για την αντιμετώπιση τέτοιων ζητημάτων
- Εισάγει πρότυπα για την αντιμετώπιση του εκφοβισμού σε οργανισμούς ΕΕΚ, βάσει βέλτιστων πρακτικών, ενσωμάτωση συγκεκριμένων μέτρων και κατανόηση του εκφοβισμού και της θυματοποίησης ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων LGBTQI+
- Απαγορεύει τα σχόλια των μαθητών με βάση τα στερεότυπα φύλου
- Επιβάλλει κυρώσεις στη ρητορική μίσους με στόχο την ενίσχυση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της αποδοχής όλων των ευάλωτων κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων LGBTQI+
- Εξασφαλίζει την επίβλεψη των διαδρόμων και των καφετεριών για να αυξήσει την αίσθηση της ασφάλειας
- Εξασφαλίζει την έγκαιρη αντίδραση και την αφαίρεση επιγραφών και συμβόλων που δημιουργούνται από γκράφιτι, αφίσες, φυλλάδια ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, που εκφράζουν το μίσος που βασίζεται σε λόγους που προστατεύονται από τον νόμο κατά των διακρίσεων, που δυσφημίζουν τις μειονοτικές ομάδες ή προωθούν αντιδημοκρατικές ιδεολογίες
- Εισάγει αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την προστασία των θυμάτων εκφοβισμού και βίας, δίνοντας προτεραιότητα στην εξασφάλιση της ασφάλειάς τους. Αυτοί οι μηχανισμοί θα πρέπει να περιλαμβάνουν αποτελεσματικές και απαγορευτικές κυρώσεις για τους δράστες, οι οποίες αποσκοπούν στη διόρθωση της συμπεριφοράς τους
- Δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους μαθητές, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων τρανσφοβικού εκφοβισμού, να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης για θύματα βίας, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής υποστήριξης
- Οργανώνει ένα συγκεντρωτικό σύστημα συλλογής στατιστικών στοιχείων για τον εκφοβισμό, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις περιπτώσεις εκφοβισμού που βασίζονται στην ταυτότητα μειονότητας του θύματος, συμπεριλαμβανομένου του τρανσφοβικού εκφοβισμού

6

Εγκαταστάσεις

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:

- Εάν είναι εφικτό, διαθέτει τουλάχιστον ένα ουδέτερο μπάνιο/ αποδυτήρια για προστασία της ιδιωτικής ζωής που δεν στιγματίζει τους μαθητές
- Δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να μοιράζονται δωμάτια σε κοιτώνες/ ξενοδοχεία κατά τη διάρκεια εκδρομών και αθλητικών εκδηλώσεων κ.λπ. με βάση την ταυτότητα των φύλων τους, αναγνωρίζοντας ότι κάθε μαθητής που χρειάζεται επιπλέον ιδιωτικότητα πρέπει να διαμένει όπου επιθυμεί

Κωδικοί ντυσίματος και στολές

- Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχει ουδέτερους κωδικούς ντυσίματος και στολές.

Ορατότητα και προώθηση της διαφορετικότητας

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

- Εφαρμόζει ενεργές και δημόσια ορατές πολιτικές υποστήριξης της ισότητας και της μη διάκρισης, αγκαλιάζοντας την προώθηση των περιστάσεων που είναι σημαντικές για τις κοινότητες των μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων LGBTQI+
- Κάνει ορατή την ποικιλομορφία του φύλου στα σχολικά εγχειρίδια, τις αφίσες στο διάδρομο και την καθημερινή συζήτηση

Αθλητισμός (σχετικά με τα προγράμματα ΕΕΚ που σχετίζονται με τον αθλητισμό/ τη δραστηριότητα)

Ένας θετικός ως προς το φύλο οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

- Επιτρέπει στους τρανσέξουαλ μαθητές να παίζουν αθλήματα με άτομα του φύλου που προτιμούν: όλοι οι νέοι, συμπεριλαμβανομένων των νέων τρανσέξουαλ ατόμων, πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν σε αθλήματα αναψυχής στο προτιμώμενο φύλο τους και να σέβονται την προσωπική τους αξιοπρέπεια
- Επιτρέπει στους τρανσέξουαλ μαθητές να αγωνίζονται σε άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα: χωρίς να παραβιάζουν την εμπιστευτικότητα ή το ιδιωτικό απόρρητο ενός μαθητή, οι διευθυντές του οργανισμού ΕΕΚ και οι προπονητές θα πρέπει να επικοινωνούν με τους ομολόγους τους σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα πριν από διαγωνισμούς στους οποίους συμμετέχει ένας αθλητής τρανσέξουαλ σχετικά με τις προσδοκίες για τη μεταχείρισή του στο γήπεδο. Αυτό περιλαμβάνει την εξασφάλιση πρόσβασης σε κατάλληλες εγκαταστάσεις, ντους ή μπάνιου και τη χρήση του προτιμώμενου ονόματος και των ανωνυμιών από προπονητές, αντιπάλους, επισήμους, εκφωνητές, θεατές και μέσα ενημέρωσης

Ο Χάρτης αυτός βασίζεται στο: *Gender Spectrum's [Framework for Gender Inclusive Schools](#) and [Welcoming Schools Gender and Students: A Place to Begin](#).*

